aha

KIVÉTELES

PÁRATLAN OLDAL - LXIV. évfolyam, 16. szám, 2020. április 17.

A *tyrannos*ok működéséből okulva az athéni demokráciában cserépszavazással 10 évre száműzhették azt a polgárt, akiről azt gondolták, hogy egyeduralomra tör.

Az ókori Rómában másfajta féket alkalmaztak: kizárólag az államot fenyegető veszély idején, csupán hat hónapra adtak teljhatalmat (*summum imperium*) a *dictator*nak (más néven a *magister populi*nak), és a kinevezését a *senatus* kezdeményezte.

A Weimari Köztársaság parlamentje több felhatalmazási törvénnyel reagált különleges helyzetekre, amelyek többnyire néhány hónapig voltak érvényben. Hitler viszont négy évre kért magának törvényalkotói felhatalmazást, amit a „Törvény a nép és az állam ínségének megszüntetésére” elfogadásával a képviselők 69 százaléka meg is adott neki 1933. március 23-án. A felhatalmazást többször is meghosszabbították, így az érvényben maradt a náci rendszer bukásáig.

A koronavírus miatti vészhelyzetben számos európai kormány kapott különleges jogköröket a parlamenttől egészségügyi megelőző intézkedésekre és a gazdasági károk enyhítésére, mindenhol korlátozott időre, szinte minden országban kettő–hat hónapra.

Van egy fontos kivétel: a Vezető döntő csatába hívta 133 fős, hősökből álló parlamenti frakcióját, akik – a Mi Hazánk képviselőinek segédcsapatával megerősítve – korlátlan időre adtak neki felhatalmazást.

„Be van fejezve a nagy mű, igen.” A gép forog, az alkotó mozgatja, kénye-kedve szerint.